

Răzvan Stoica:
**“Muzica este ca
 și aerul pe care
 îl respir”**

PAGINA 7

**COVID-19 se
 răspândește mai repede
 decât în primăvară**

Virusul SARS-CoV-2 se răspândește mai rapid în prezent decât în primăvară, în faza inițială a pandemiei, a afirmat vineri epidemiologul Arnaud Fontanet, consilier științific al guvernului francez, emițând unul din cele mai puternice avertismente de până acum cu privire la amploarea valului care a cuprins Europa, transmite Reuters. “Virusul circulă mai rapid... Resurgența pandemiei a început în august”, a spus Fontanet la postul BFM TV, atenționând că lupta împotriva acesteia va fi “un maraton”. Potrivit lui Fontanet, profesor la Institutul Pasteur, autoritățile franceze reușiseră să aducă sub control virusul spre sfârșitul lunii iunie, dar menținerea unui număr mic de spitalizări până la finele lui august a creat un fals sentiment de securitate, chiar dacă se înregistra deja o creștere a cazurilor de infectare.

**Opera Națională și-a
 anulat spectacolele din
 următoarele 14 zile**

Opera Națională București anunță că toate spectacolele programate și reprogramate pentru următoarele 14 zile se anulează, urmând să fie returnată contravaloarea biletelor achiziționate. Potrivit Hotărârii nr. 24 din 19 octombrie a Comitetului Municipiului București pentru Situații de Urgență, Opera Națională București anulează spectacolele programate și reprogramate pentru următoarele 14 zile.

Având în vedere faptul că incidența cumulată a cazurilor din ultimele 14 zile, la nivelul Capitalei, a depășit 3/1.000 a fost dispusă măsura închiderii instituțiilor de spectacole, informează ONB pe pagina de Facebook.

**Restricțiile pentru combaterea
 ciumei din Cluj din anul 1742**

**Antioxidanții și rolul lor
 în stimularea imunității**

PAGINA 4

**Mai știi partidele de azi
 cum se întocmea un
 program de guvernare în
 perioada interbelică?**

**Model de reformă
 administrativă din
 anul 1935 propus de
 Armand Călinescu**

Am găsit un exemplar din programul de guvernare al PNȚ din anul 1935. Este exemplarul care i-a aparținut lui Armand Călinescu. Datorită lui putem prezenta modelul unui program de guvernare. Pe marginea acestui program, deși era întocmit de PNȚ, partid adversar al PNL, am discutat și cu domnul Ludovic Orban, înainte de a fi prim ministru.

Ce constatăm? În primul rând că programul fiecărui minister era întocmit de câte un profesionist.

Cum se întâmplă azi? Președintele unui partid încropește un program de guvernare general, după care îl cheamă pe cutare și îl anunță că este propus pentru funcția de prim ministru și-i trănțește programul gata făcut în brațe.

PAGINA 3

Armand Călinescu a fost prim-ministru al României din 7 martie 1939 până ce a fost asasinat de Garda de Fier legionară în 21 septembrie 1939

**Cum
 a “jugulat”
 generalul
 Kiseleff
 pandemia
 de ciumă
 din București,
 din anul
 1830?**

PAGINA 2

**IN MEMORIAM
 Aurel Pop**

PAGINA 6

**Brâncuși, primul
 în Top 100 Mari
 Maeștri ai Artei
 Românești**

Constantin Brâncuși se află pe primul loc în Top 100 Mari Maeștri ai Artei Românești în tranzațiile interne și internaționale realizate de Artmark, cu lucrarea “La Jeune fille sophistique”, care a fost adjudecată pentru 52,9 milioane de euro. Acest singur exemplar în bronz al portretului stilizat făcut de Brâncuși scriitoarei și activistei anglo-americane Nancy Cunard a fost vândut la prețul de 52.905.681 de euro la New York de către casa de licitații Christie’s în 2018. Pe locul doi în acest top se află Adrian Ghenie, cu lucrarea “Nickelodeon”, adjudecată în octombrie 2016 pentru 7.977.000 de euro la o licitație Christie’s din Londra.

**Un tablou de Tonitza,
 vândut cu 120.000 €**

Lucrarea “Irina” semnată de Nicolae Tonitza, cea mai bine cotate la licitația de toamnă, organizată online de Artmark joi seara, a fost adjudecată la 120.000 de euro. Alte două lucrări de Tonitza au fost cumpărate la sume mari. “Nud văzut din spate” și “Curte la Mangalia” (Cofetăria lui Delureanu) au fost adjudecate la 70.000 de euro, respectiv la 37.500 de euro. Trei opere realizate de Nicolae Grigorescu au fost și ele vândute la sume ridicate. “Țărâncuță cu mărgelile albastre” a fost cumpărată la 95.000 de euro, “Țărâncuță cu fuior”, la 42.500 de euro, iar “Mocan cu turmă”, la 35.000 de euro.

Publicație finanțată de

MINISTERUL CULTURII

**Din distribuția serialului
 “Anatomia lui Grey”**

PAGINA 8

ISTORIE

Cum a "jugulat" generalul Kiseleff pandemia de ciumă din București, din anul 1830?

Restricțiile pentru combaterea ciumei din Cluj și jurământul celor care înmormântau ciumații în Cluj, în anul 1742

1742- 2020. Au trecut 278 de ani. Lumea a evoluat, dar parcă nu atât de mult pe cât ni se pare. Așa cum ați putut afla din numărul trecut al Informației de Duminică, acum aproape 300 de ani, pandemia de ciumă a făcut zeci de mii de morți în Transilvania. Dar oamenii nu au stat pasivi. Guvernul a luat măsuri foarte drastice împotriva celor care nu respectau restricțiile impuse de guvern, de conducerile orașelor, a comitatelor.

Se cunoștea și atunci că împotriva răspândirii pandemiei trebuiau izolați cei bolnavi, trebuia respectată distanța între oameni, trebuiau dezinfectate locuințele prin afumare. Pedepsele împotriva celor care zădărniceau lupta împotriva pandemiei de ciumă începeau cu amenzi, care creșteau, se dublau, se triplau dacă se repetau. Copiii care ieșeau din case erau biciuiți, împreună cu părinții. Nerespectarea restricțiilor oficiale atrăgea chiar și pedeapsa cu moartea.

Ciuma din 1742-1743 a afectat în mod deosebit nord-vestul Transilvaniei. Satu Mare s-a aflat printre județele cele mai afectate. De aici ciuma s-a răspândit spre Maramureș, Sălaj și părțile din Ungaria de azi. Comisar regal responsabil cu limitarea pandemiei a fost numit contele Karolyi Șandor. Acesta a murit la castelul său din Arduș, în 1743, anul ciumei.

După 1742-1743, următoarea pandemie de ciumă în Transilvania a fost în anul 1813-1814. Date interesante, sunt cuprinse într-o lucrare de doctorat susținută la Universitatea "Regele Ferdinand" din Cluj de Walter Loew în anul 1936, intitulată "Câteva documente oficiale referitoare la Transilvania din timpul epidemiei de ciumă din anii 1813-1814". Documentele sunt în limba latină.

Epidemia a fost penultima din Ardeal, și una din cel din urmă din Europa. A fost adusă în Țara Bârsei din Muntenia. La începutul verii au fost doar două cazuri pentru că s-au luat măsuri severe. Dar la începutul toamnei boala a revenit la Brașov adusă de un zidar pe nume Iacob Teutsch. Boala s-a răspândit deși s-au luat măsuri severe. Guvernul din Cluj a reacționat repede.

S-a format o comisie cu sediul la Codlea. Bașovul a fost încercuit de un cordon militar.

Avem o descriere a pandemiei datorată baronului Eugen de Friedenfels, ca anexă la lucrarea sa biografică "Josepf Bedeus von Scharberg". Fiind membru în comisie, ca un fel de dr. Rafila de azi, acesta a notat evoluția ciumei din Brașov. Astfel, în Brașov s-au îmbolnăvit 210 persoane, iar în comunele din Țara Bârsei 34. Dintre acestea au murit 136 în Brașov, iar 28 de persoane în comune. S-au însănătoșit 74 de persoane în Brașov și 6 persoane în sate. Măsurile severe și urgente au condus la limitarea numărului victimelor. Epidemia a durat de la 15 octombrie 1813 până la 31 martie 1814. Ieșirea din carantină a Brașovului avut loc la 16 aprilile, după ce s-a constatat că toate focarele s-au stins.

Următorul val de ciumă a apărut în Moldova și Muntenia în anul 1828-1830, în timpul războiului ruso-turc. Date despre ea se află în mai ales în documente rusești, întrucât Rusia era interesată de regiune. Constituie din rapoartele medicilor militari, a membrilor comisiilor de combatere a pandemiei datele despre ciuma din 1828-1830 sunt deosebit de interesante pentru că prezintă îndeosebi simptomele observate la militari.

Cea mai importantă lucrare despre ciuma din 1828-1830 aparține dr. Cearnobaef, un om cu o cultură vastă. Tot pe marginea ciumei din Moldova și Muntenia, au apărut la Moscova alte două lucrări, una realizată de Cetirchin, iar alta de Dobronranov, intitulată sugestiv "Reflectiuni asupra ciumei observată în război din anii 1828-30". Iată cum prezintă dr. Cetirchin primele simptome: Ciuma începe prin niște simptome foarte specifice, și anume: printr-o senzație de amețeală, fizionomie schimbată, aspect mat al ochilor acoperiți în același timp de o membrană albă și aproape întotdeauna printr-o durere surdă în regiunea sacră și lombară. Starea bolnavului este asemănătoare stării de beție sau intoxicație cu bioxid de carbon. Starea psihică este caracterizată prin apatie și indiferență.

Nu doar cercetării ruși s-au oprit asupra pandemiei, ci și cei germani și austrieci. Pot fi amintiți medicii celebri, precum dr. Seidlitz, Petersenn, dr. Sahmen etc. Lucrările lor au fost editate în limba germană într-un volum îngrijit de F.A Simon, "Medizinische Geschichte des russisch-türkischen Feldzuges 1828 und 1829, Hamburg 1854". Dr. Pettersen spune despre "sogennante Walachische Seuche" că a fost adusă de trupele rusești. Dr. Witte afirmă că ciuma a fost confundată cu "Febra Moldavică". Un alt medic, Griesinger, a observat că negustorii de ulei și untură se îmbolnăveau foarte rar. De aceea soldații primeau multă untură și ulei. Cercul și povestea unei femei care s-a infectat după ce a luat o haină de la o vecină, dar s-a vidat pentru că a doua zi i-a venit menstruația. Se spunea că pâinea nu transmitea ciuma, în timp ce prin grâu se transmitea. Explicația au găsit-o tot medicii din acea vreme după ce au constatat că microbul ciumei murea la o încălzire de 80 de grade în 30 de minute, iar la o temperatură de 100 de grade în câteva

minute. Și la începutul anului 2020 s-a crezut că venirea verii va distruge coronavirusul.

Dr. Petersenn afirma că agitația, frica, apatia, în general tot ce agită corpul predispucea la contagiune rapidă, iar viața liniștită împiedica această predispoziție. Parcă la fel se spune și acum despre pandemia secolului 21.

După statistica generalului Kiseleff în Principate au murit în timpul epidemiei 26.308 civili și 9.557 militari. Generalul Pavel Kiseleff a luat măsuri drastice și astfel în 1830 ciuma a dispărut.

Dar nu numai pentru acest lucru un mare bulevard din București îi poartă numele, ci și pentru că a scos Țările Române de sub dominația turcă. Vedem că și ciuma a contribuit la succesul armatelor rusești. În anul 1841 ciuma avea să reapară la Constantinopol.

Oferim aceste informații pentru că s-ar putea ca datele cele mai interesante despre pandemia din 2020 să vină tot dinspre zona militară. Cu siguranță marile puteri militare, Rusia, China, Nato urmăresc cu interes evoluția acestei pandemii și "reflectează" asupra ei.

D. P.

Restricțiile ordonate în 10 noiembrie 1742 de comisa sanitară Cluj de protecție împotriva ciumei

"Consiliul orașenesc din Cluj în baza ordinului Comisiunii sanitare (Comissio Sanitatis) din Ardeal a dat următorul ordin pentru public. (Fasc. II. No. 902 în arhiva orașului Cluj.)

1. Toți locuitorii (atât orașenii (cât) și cei din Hostat (azi cartierul Mărăști din Cluj) să asculte la ordin și să evite conversațiunea atât la cârciumi, cât și la târguri, să nu lase pe copii pe străzi nici pentru a se juca, nici din altă cauză, fiindcă s-a observat, ca prin aceste dezordini se întinde ciuma. Iar dacă se vor afla copii afară, se vor pedepsi părinții lor, iar copiii se vor biciui cu cruzime, de asemenea sunt oprite întrunirile sub ferestrele caselor și pe acele persoane (care se întrunesc totuși), din oricare clasă ar fi ele, punând la parte orice respect, stăpânul casei să-le deparțeze cu vărsare ape, dar să-le alunge chiar cu bățul iar dacă înaintea vreunei case sau sub vre-o fereastră se vor face astfel de întruniri, se vor pedepsi stăpânii înșiși și vor fi duși la strajă, întrunirile (confluxus) la cârciumi, pe stradă, la drum și în case sunt deasemenea oprite și „comperta rei veritate” fiind duși acei (care se întrunesc) la strajă, unul după unul și separat (seorsun et sigillatim) prima dată cu câte un aur, după aceea, amestecându-se în același lucruri oprite, cu câte doi, „et per consequens toties quoties” agravându-se mai mult să fie amendați în dublu (multasztatnak)

2. Să nu se cuteze nici un sănătos să meargă într-o casă care e izolată sau urmează să fie izolată pentru ciumă, nici acela care e în contumacie (să nu cuteze) să meargă afară sau să converseze cu alții înaintea eliberării până când nu se împlinește termenul ordonat de 42 zile și aceasta nu se constată de Sanitatis Directorium.

Jurământul celor care înmormântau ciumații

3. Fiecare om, imediat după ce are vreun bolnav de orișice fel de boală, să-l anunțe pe căpitanul sau caporarul de circumscripție, și îngrijească acei, care sunt în contagiune, fiindcă nu sunt obligați să plătească medicilor, iar dacă se va afla cineva care tănuiește că are buboni sau antrax și în orice timp se va lua cunoștință de aceasta, se va împușca fără iertare.

4. Nimeni să cuteze să înmormanteze sau să se înmormanteze decedatul său, nici cu cioclii oficiali până când nu-l vad chirurgii delegați, fiindcă pentru atare lucruri tănuite cu siguranță se va întâmpla cu orașul nostru ca chiar când ar trebui să fim eliberați, nu vom fi eliberați, neputându-se da raport adevărat.

5. Fiecare stăpân sau locuitor să înmormanteze decedatul său, dacă a murit seara, în ziua următoare, dacă dimineața, după orele 4 p.m., aceeași zi fără nici o întârziere, anunțându-l mai întâi directoratului sanitar (Sanitatis Directorium)

6. Hainele purtate de bolnavi, să se predea pentru adrese sau să fie înmormantate cu decedatul, iar acei care se însăntoșează de ciumă, până când se vor elibera să-și afume, să facă să fie afumate hainele cu conștiința și pe unele să le expună la locuri cu aerisire.

7. Căpitanii externi să repare bine pretutindeni în termen de 8 zile barierele lor și gardurile ruinate, unde nu au fost făcute până acum așa, cum au fost în timpurile triste ale ciumei trecute.

8. Atât înăuntru cât și în afară să se facă afumarea în așa mod, cum a fost ordonat mai înainte în anul cu ciumă, toți stăpânii, toate stăpânele să-le trateze cu flori de pelin.

9. La târgurile de săptămână care pot fi ținute numai înaintea porților Hidelv și de mijloc, (n. red. partea de nord a Clujului, dincolo de podul de pe Someșul Mic, actuala stradă Horea, până spre gară, Dealul Cetățuii, locuit de o comunitate sasească) se vor admite numai oameni din sate sănătoase, nimeni să nu le dea ospitalitate pentru petrecere, dar și mai puțin pentru culcat, iar cu prilejul cumpărării nici una dintre părți să nu se apropie de cealaltă și dacă cineva cumpără ceva de la un sătean să nu lase pe nimeni cu marfa în casă, ci să o depună înaintea ușei sale, ca (de ex.) lemnele.

Această ordonanță Domniile Lor Căpitanii ai cartierelor să facă astfel să fie citită în termen de trei zile prin oameni știutori de carte, trimițându-i din casă în casă, în casele sănătoase să o citească înăuntru, iar la casele cu ciumă sau infectate, înaintea lor chemându-i afară pe stăpâni să se spună de departe conținutul sau înțelesul ei și să socotească ca obligație strictă că în trei zile să raporteze că această ordonanță în care cartier și când s-a publicat, de altfel neascultătorii vor da samă că ce fructe dulci și acre ale cutezanței lor le vor gusta atunci, când vor fi siliți să sufere grozav (și) în mare măsură la strajele militare rânduite în acest scop. Signat Claud (iopolis) 10 Novbr. 1742.

(Se află în arhiva orașului Cluj la Fasc. II. No. 910). „Eu..... jur pe Dumnezeu vițuitor, care este Tată, Fiul, Sft. Duh, Sf. Treime deplină, un singur etern Dumnezeu așa să-mi ajute în credința mea adevărată că în acest oficiu de cioclu, la care am fost numit de Cinstitul, Nobilul Consiliul din Cluj, voi proceda fidel și în adevăr, în totul voi face ce mi se va ordona, ce vor prescrie și vor da ca instrucție în scris sau prin graiu viu Inclyta Suprema Sanitatis Comissio, Măria Sa Ilustrul Comandant și Cinstitul Nobil Consiliu al Orașului (Magistratus) și Directoratul Sanitar (Sanitatis Directorium) din Cluj, mă voi supune și mă voi purta conform lor.

Nu voi intra fără ordin nici în Holstat dar și mai puțin în cetate și atunci voiocoli toți oamenii, voi acoperi, voi înmormanta cinstit cadavrele, săpând morminte cinstite și destul de adânci.

Până când voi fi în acest oficiu, voi trăi cum pătat și mă voi obține de la băutura vom trăi în cinstirea lui Dumnezeu și a Majestății Sale Sfinte, vom evita cu totul jignirea tovarășului nostru până când vom fi în acest oficiu de înmormântator nu ne vom duce laolaltă sau aproape nici de binevoitorii, nici de soțiile și nici de familiile și nici de servitorii noștri, deasemenea nu le vom admite să vină mai aproape de noi decât la o distanță de 12 pași.

Nici odată nu ne vom duce în casa noastră până când nu se va mai admite,

Ne vom supune după ordin strajelor pe cari le va înființa Consiliul Cinstit, nu ne vom răscula contra lor, dar îi vom anunța fără orice favorizare la locul potrivit pe acei, cari se vor apropia de noi sau vor umbla pe cai incorecte, nepermise.

Dumnezeu așa să ne ajute, așa să ne dea mântuirea eternă și așa să ne ducă în Țara Lui Sfântă, cum drept jurăm acuma.

Formula de jurământ a celor care consultau bolnavii

„Că în acelea pe care mi le vor ordona Consiliul Cinstit, Măria Sa Ilustrul Comandant și Direcțiunea prin graiu viu sau prin comisiuni voi proceda cu sârguință, vizitând în toate diminețile casele din zecimea mea, voi întreba bine stăpânii despre bolnavi, cine sunt bolnavi și cel fel de boli sunt, îi voi anunța pe ei fără orice favorizare și deosebire de persoană Comisiunea Sanitară, îi voi denunța după buna mea conștiință, nu voi acuza pe nimeni din răzburare și mânie, fără cauză adevărată nici nu voi tănui (pe nimeni) pentru rudenie sau prietenie, ci voi raporta în adevăr despre tot, Dumnezeu să-mi ajute așa etc, etc.”

Informația Zilei

ISSN 1222-4715

Director general - D. Păcuraru

Director editor: Ilie Sălceanu

Redactor șef
supliment - Adriana Zaharia
(Informația Zilei de Duminică
și Sănătate și Frumusețe,
Informația TV)

Redacția Satu Mare:

str. Mircea cel Bătrân nr. 15
Satu Mare, cod 440012
Telefon: 0261-767300

e-mail: redactiasm@informatia-zilei.ro

www.informatia-zilei.ro

Armand Călinescu: "Problema organizării administrative este încă la ordinea zilei la noi. În această privire un fapt merită să fie relevat. De la 1864 și până astăzi, nu există legislatură parlamentară, care să nu fi examinat un proiect de lege administrativă; nici o problemă nu a fost cercetată mai amplu decât aceasta. Și totuși rezultatele sunt puțin satisfăcătoare. Administrația noastră nu a progresat."

ISTORIE

Mai știi partidele de azi cum se întocmea un program de guvernare în perioada interbelică?

Model de reformă administrativă din anul 1935 propus de Armand Călinescu

Nu știi cum își imaginează alegătorii că se face un program de guvernare. Din acest punct de vedere partidele sunt foarte secrete. Se zice că invită specialiști din toate domeniile. Sunt consultați experți, români și străini, tehnicieni, practicieni, bancheri, finanțisti, economiști, statisticieni și mulți alți specialiști în domenii despre care abia dacă am auzit că există, dar și consilieri care știu cum se pot câștiga alegerile. Acesta ar fi un model.

Un altfel de model poate fi imaginat în felul următor: se adună conducerea partidului și unu zice una, altul zice alta, cineva notează, la sfârșit se pune pe hârtie și este gata programul. Întâi se numește program electoral, apoi, dacă partidul respectiv câștigă alegerile, se transformă în program de guvernare.

S-a mai vorbit și despre alt tip de program. Toată lumea știe că programul cu care PSD a câștigat alegerile din 2016 cu 46% a fost făcut de Darius Vălcov. După ce Vălcov a fost condamnat, premierul Mihai Tudose l-a dat afară. Parcă Viorica Dăncilă l-a adus pe Darius Vălcov și l-a făcut consilier.

Ideea este că nu este făcut public modul în care se întocmesc nici programele electorale, nici programele de guvernare. Nicio lege nu obligă formațiunile politice să dea dovadă de transparență. Mai mult, sunt ținute la secret consultanții consilierii, fie că sunt din țară, fie că sunt din străinătate. Întâmplarea face că am găsit un exemplar din programul de guvernare al PNTȚ din anul 1935. Este exemplarul care i-a aparținut lui Armand Călinescu. Numit prim ministru de Carol al-II-lea, Armand Călinescu a fost asasinat de garda de fier pentru că participase la asasinarea lui Zelea Codreanu.

După ce se înscrie în PNTȚ, Armand Călinescu face o carieră politică de succes, remarcându-se ca un om de ordine în guvernul Vaida-Voevod. Deține portofoliul Ministerului de Interne în guvernul Octavian Goga.

Am făcut această mică digresiune despre Armand Călinescu ca un gest de recunoștință că exemplarul său din Programul de guvernare al PNTȚ din anul 1935 a ajuns în arhiva "Informația Zilei".

Datorită lui putem prezenta modelul unui program de guvernare. Pe marginea acestui program, deși era întocmit de PNTȚ, partid adversar al PNL, am discutat și cu domnul Ludovic Orban, înainte de a fi prim ministru. Ce constatăm? În primul rând că programul fiecărui ministru era întocmit de câte un profesionist. Deseori el era și cel ce avea să fie desemnat în fruntea ministerului respectiv.

Cum se întâmplă azi? Președintele unui partid încropește un program de guvernare general, după care îl cheamă pe cutare și îl anunță că este propus pentru funcția de prim ministru și-i trânteste programul gata făcut în brațe. Bietul om frunzărește programul și începe să-și caute miniștri. Aceștia, la rândul lor, văd pentru prima oară programul pe care trebuie să-l aplice ca viitor ministru.

Iată un capitol din programul de guvernare din anul 1935 referitor la necesitatea reformei administrative. Cine este cel ce întocmește programul? Armand Călinescu. Ce probleme dezbate? Măsurile pe care le propune sunt valabile și acum, în anul 2020.

D. Păcuraru

Raport asupra Reformei Administrative

"Istoric. Problema organizării administrative este încă la ordinea zilei la noi. În această privire un fapt merită să fie relevat. De la 1864 și până astăzi, nu există legislatură parlamentară, care să nu fi examinat un proiect de lege administrativă; nici o problemă nu a fost cercetată mai amplu decât aceasta. Și totuși rezultatele sunt puțin satisfăcătoare. Administrația noastră nu a progresat. Două sunt caracteristicile situației de astăzi.

În primul rând lipsa unei activități gospodărești. În afară de câteva excepțiuni, orașele noastre trăesc într-o stare înapoiată. Nu au realizat lucrările edilitare de primă necesitate. Nu au canalizări, nu au apă, nu au lumină, nu au abatorii și hale, nu au băi. Cât pentru sate, nu se poate vorbi de lucrări edilitare, când de multe ori ele nu isbutesc să construiască o casă comunală sau o școală. În asemenea condițiuni organele de administrație au apărut mai degrabă o sarcină împovăraătoare pentru cetățeni.

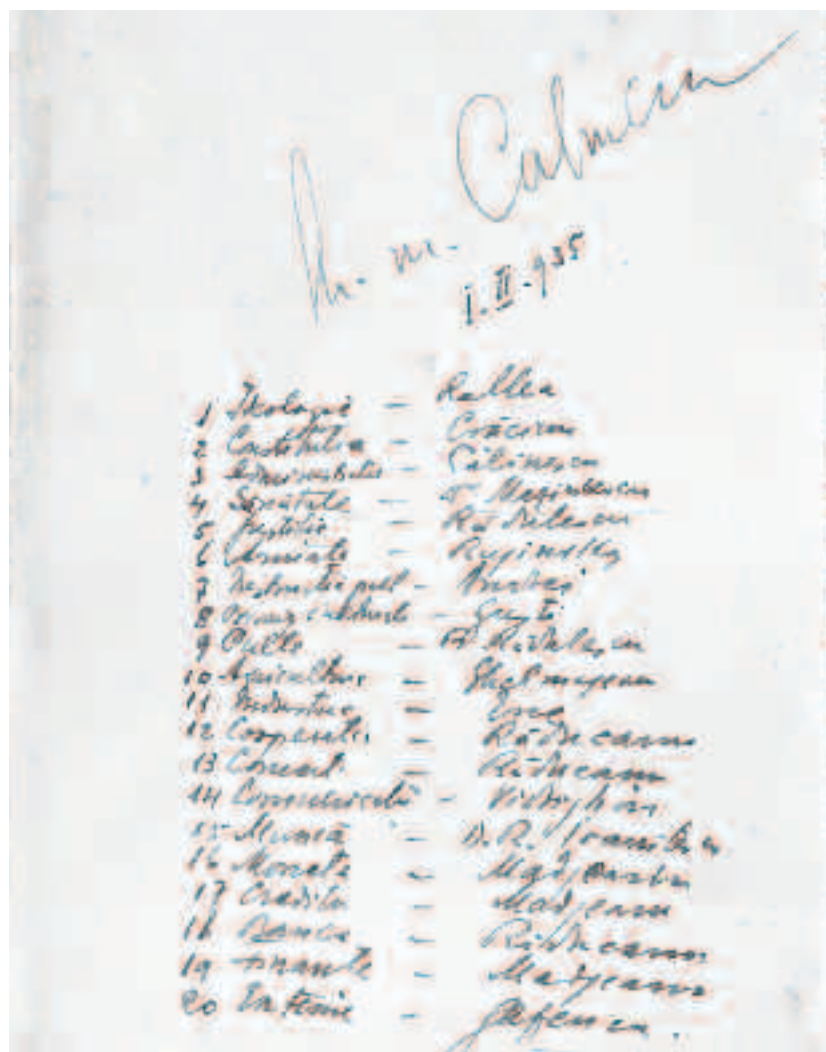
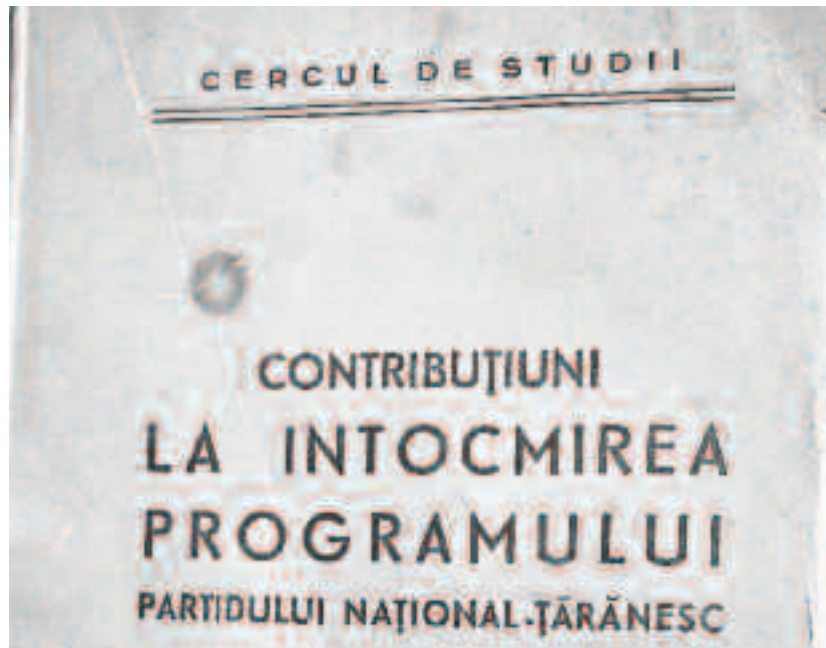
A doua caracteristică a situației de astăzi constă în lipsa unui regim de strictă legalitate. Imixtiunea exagerată a puterii centrale față de organele administrative locale, pe de o parte; arbitrajul acestora din urmă față de cetățeni, pe de altă parte, învederează absența unui regim de drept bine așezat. Unele ameliorări aduse de legislația recentă nu au avut încă timpul să consacre o practică nouă.

Cari sunt cauzele acestei stări de lucruri? O scurtă ochire asupra legislației noastre administrative, ne poate da nu numai o explicațiune pentru trecut, dar și îndrumări pentru aflarea unei noi soluțiuni.

Relevăm două momente importante în această evoluțiune. Mai întâi anul 1864 când se introduc primele legiuri complete de organizare administrativă. Înainte de această dată noi nu am avut un regim legal propriu zis. Existau câteva dispozițiuni privitoare la modul de conducere a orașelor, inserate în Regulamentul organic. Dar nici așezările rurale, nici județele, nu erau investite cu personalitatea juridică, și nu constituiau unități politico-administrative. Sub domnia lui Alexandru Cuza se introduce organizarea județelor și comunelor, copiată după regimul francez. Prin urmare cei dintâi pași au constat într-o imitațiune după legiurile străine. În deosebi constituirea comunei rurale avea un caracter artificial, pentru că nu ținea seama de elementul natural și istoric care era la noi, satul. De altminteri de acest defect inițial se va resimți întreaga evoluție ulterioară și precum vom vedea, se vor face încercări repetate de a-l corecta.

Al doilea moment caracteristic în istoria noastră administrativă îl constituie anul 1925. După formarea noului stat român, s-a pus problema unificării regimului de drept, și legiuitorul nostru nu a găsit altă formulă, decât aceea de a întinde pur și simplu organizarea administrativă din vechiul regat în noile provincii. Prin urmare viața locală care-și avea aspectele ei proprii și tradițiile ei în Ardeal, Bucovina și în Basarabia, se vedea dintr-o dată transformată, în 1925.

După ce legiuitorul român făcuse o primă greșală la 1864 neglijând stările reale din țară și introducând prin imitațiune un regim străin, el comitea acum o a doua greșală, introducând în

Programul de guvernare a Partidului Național Țărănesc cu semnătura lui Armand raportului care în cele mai multe cazuri era și ministru

noile provincii așezăminte în contradicție cu cele locale și care nici măcar nu dădeau rezultate mulțumitoare în vechiul regat.

Iată un prim aspect al chestiunii. Relevăm și un al doilea.

În afară de legiurile organice cari determinau formațiunea unităților administrative, modul de conducere al lor, etc., s-au formulat prin Constituție dispozițiuni care fixează principiile generale, spiritul în care urmează să se desfășure viața locală. Astfel Constituția din 1866 în art. 107 spunea: "aceste legi vor avea de bază descentralizarea administrativă mai complexă și independența comunală". Iar Constituția din 1923 în art. 108 repeta: "aceste legiuri

vor avea de bază descentralizarea administrativă". Or aceste dispozițiuni au rămas simple enunțuri teoretice și nici legiurile din România veche, nici cele de după război până la 1929 nu le-au tradus în fapt.

Dimpotrivă, legiuitorul nostru ordinar a rămas dominat de spiritul francez inaugurat la 1864 care era centralist. În ce constă acest centralism?

Pentru satisfacerea intereselor regionale, legiuitorul de la 1864 a creat județul, unitate administrativă investită cu personalitate juridică, având patrimoniu și buget propriu. În genere aceste circumscripțiuni nu au suferit modificări însemnate din punctul de vedere al limitelor geografice, până astăzi.

Care au fost rezultatele practice ale acestei reforme?

Încă de la 1906 profesorul Paul Negulescu în tratatul său de drept administrativ spunea: "județul creat ca circumscripțiune autonomă în 1864 nu a îndeplinit într'un "nimic speranțele ce se pusese odată cu această nouă organizare; ca și mai înainte el pare a fi numai o subdiviziune teritorială, pentru care ideea de personalitate ce i-a fost acordată constituie numai o risipă a banilor contribuabililor și în același timp o împiedicare în mersul afacerilor publice".

Dar pe lângă această atestare a teoreticianului, avem și mărturia legiuitorului care în repetate rânduri a căutat să remedieze insuficiențele organizației regionale introduse la noi. În genere s-a constatat că județele nu erau în măsură să satisfacă nevoile cu caracter mai larg pe care le aveau anumite regiuni. Nu ne mai oprim asupra proiectului lui Barbu Catargiu din 1862, care înainte chiar de înființarea județelor, se gândise la formula regiunilor mari. Se prevedea atunci înființarea a patru prefecturi generale. În această privire Barbu Catargiu poate fi socotit ca un precursor al ideilor care i se bucură de favoare astăzi. Dar mai târziu, s-a încercat suprapunerea unei unități administrative intermediare între stat și județ. În proiectul lui Petre Carp dela 1912 și acela al d-lui Argetoianu din 1920, se prevedea înființarea regiunilor. În orice caz mai toate legile de organizare județeană, dela 1872 și până la 1929 au autorizat constituirea de asociații între mai multe județe cu scopul de a-și uni mijloacele pentru întreprinderea de lucrări de interes comun. Este în această formulă o dovadă a imposibilității organizației județene așa cum ființează ea astăzi, de a face față tuturor nevoilor cu caracter regional.

Care sunt cauzele acestei insuficiențe? Ele rezidă în felul cum s-au delimitat circumscripțiile județene. Nu a fost vorba de unități geografice, care prin configurația specială a solului să constituie entități de sine stătătoare. Nu a fost vorba nici de condițiuni economice speciale; ci operațiunea a fost determinată mai degrabă de împrejurări politice întâmplătoare.

Prin urmare actuala împărțire a județelor este nerațională, antieconomică și negospodărească. Ea nu mai poate dăinui. Dealtminteri această problemă se examinează mai demult. La 1920 a ființat pe lângă ministerul de interne o comisiune specială compusă din profesori, militari și funcționari sub președinția d-lui Prof. S. Mehedinți, care a făcut o interesantă lucrare și mai multe variante pentru o nouă împărțire administrativă.

S-a încercat să se invoace tradiția pentru menținerea actualelor circumscripții județene. Ne întrebăm despre care tradiție poate fi vorba? În Ardeal despre cea pe care a creat-o națiunea dominantă? Iar în regat ce tradiție poate avea o circumscripție administrativă care nu s-a bucurat de o autonomie efectivă, de o viață proprie, și care prin urmare nu a putut crea și nu are de păstrat mai nimic? De altminteri multe județe nu dispun de mijloace pentru întreținerea existenței lor și sunt nevoite să recurgă la subvenția statului."

În numărul următor, despre descentralizare și finanțe

Una dintre cele mai importante funcții ale antioxidanților este aceea de a proteja codul genetic al celulelor noastre, ADN-ul celular. Potrivit uneia dintre teoriile importante, cancerul începe atunci când prin oxidare, apare o modificare a ADN-ului, care conduce la o diviziune necontrolată a celulelor, ceea ce duce la formarea tumorilor.

Antioxidanții și rolul lor în stimularea imunității

Antioxidanții sunt reprezentați de o mare varietate de suplimente alimentare foarte mult utilizate în prezent, fiind indicați în procesul de prevenție a apariției cancerului, ca stimulatori imunitari, cât și pentru încetinirea procesului de îmbătrânire a țesuturilor.

Radicali liberi sunt molecule instabile, care apar ca produși secundari ai procesului metabolic de oxidare, principalul proces care are loc în organismul nostru și prin care se produc energie. Când celulele "ard" oxigenul drept combustibil pentru producerea de energie, apar o serie de produși secundari numiți radicali liberi. Acești radicali liberi sunt molecule cărora le lipsește un electron, deci sunt foarte instabile, fiind foarte reactive și potențial nocive pentru țesuturile și organele corpului, deoarece caută o altă particulă cu care să se cupleze pentru a-și câștiga electronul. De cele mai multe ori, vor fura unei alte molecule din organism un electron, producând un alt radical liber. Se declanșează astfel, un proces în cascadă care afectează intens propriul nostru organism. Chipul nostru produce în mod constant anumite substanțe antioxidante, care luptă împotriva acestui atac violent

Alți antioxidanți se găsesc în mod natural în hrană, în special în plante, legume și fructe, vorbim aici de vitamine, minerale și fitonutrienți.

Omul poate consuma alimente naturale, care conțin substanțe antioxidante valoroase, care ajută la contracararea radicalilor liberi.

Dar, în același timp, poate evita alimentele care determină apariția de radicali liberi, cum ar fi preparatele de tip, fast food, care conțin o mulțime de grăsimi nesănătoase (de ex: uleiurile hidrogenate din margarină, uleiurile vegetale pentru gătit, alimentele ambalate) sau grăsimi saturate (din carnea roșie și produsele lactate)

Pentru a asigura nivelele corespunzătoare de substanțe antioxidante, se pot folosi și suplimente nutritive care le conțin, ca o completare la dieta care aduce în organism aceste substanțe.

Alte surse importante de producere a radicalilor liberi în organism sunt poluarea industrială care contaminează aerul, apa și alimentele.

Radiația solară produce și ea radicali liberi. O expunere prea îndelungată la soare, determină o încălzire care radicali liberi mai mare decât poate înfrunța sistemul antioxidant al corpului nostru.

Ca urmare, pot apărea modificări importante, precum ridurile, cataracta și uneori cancerul. Pe măsură ce stratul de ozon se subțiază, crește și intensitatea radiației solare, iar posibilitatea producerii de radicali liberi crește exponențial.

Stilul nostru de viață este influențat și de alimentele pe care le consumăm

Stilul de viață modern, cu obiceiurile sale nesănătoase precum fumatul, consumul de alcool sau droguri, poate contribui la efectele negative ale radicalilor liberi.

Digestia deficitară și tulburările de absorbție ale alimentelor au drept rezultat producerea de toxine metabolice și prin acestea, de radicali liberi.

Strugurii și vinul roșu, o sursă bogată în antioxidanți și flavonoizi cu efect protector asupra inimii

Medicamentele de sinteză, pe care atâția bolnavi cronici le consumă ani îndelungați pot crește formarea de radicali liberi, iar în timp se produce inevitabil o suferință a ficatului și rinichilor.

Radicali liberi (R. L.) au și o parte bună. Celulele sistemului imunitar folosesc radicalii liberi pentru a distruge bacteriile, virusurile și alți microbi care atacă organismul. De asemenea, radicalii liberi ajută la menținerea tensiunii arteriale în limite normale și mai au alte funcții importante ca mesageri în interiorul corpului.

Una dintre cele mai importante funcții ale antioxidanților este aceea de a proteja codul genetic al celulelor noastre, ADN-ul celular. Potrivit uneia dintre teoriile importante, cancerul începe atunci când prin oxidare, apare o modificare a ADN-ului, care conduce la o diviziune necontrolată a celulelor, ceea ce duce la formarea tumorilor. ADN-ul fiecărei celule umane primește zilnic mii de lovituri oxidative. Substanțele antioxidante au o importanță crucială pentru supraviețuire și au nevoie de tot ajutorul din partea enzimelor din celule pentru a proteja ADN-ul de oxidare.

Este important să existe în organism un echilibru între cantitatea de radicali liberi și cea de substanțe antioxidante, care controlează efectul acestora.

Principalele surse alimentare de antioxidanți sunt:

a) Strugurii, afinele, cireșele negre, murele, dudule, porumbele, fructele de soc, prunele, etc, conțin fitonutrienți numiți flavonoizi, care au o puternică acțiune antioxidantă;

b) vinul roșu și sucul din struguri roșii (must) conțin flavonoizi, cu efect protector asupra inimii;

c) citricele: lămâi, portocale, lime, grapefruit, etc conțin alte tipuri de flavonoizi;

d) morcovii, pepenele galben, dovleacul conțin carotenoizi, substanțe care ajută la prevenția în cancer;

e) legumele din fam. cruciferelor: brocoli, conopida, varză, napii, etc, conțin diferiți antioxidanți, precum și

fitonutrienți anticancerigeni precum indolii și sulforafanii;

f) usturoiul și ceapa și prazul conțin antioxidanți care previn apariția cancerului și bolilor de inimă;

g) roșiile sunt bogate în antioxidanți care ajută la prevenirea cancerului de prostată;

h) ceaiul verde și negru conțin polifenoli, substanțe antioxidante - cu acțiune puternică care protejează corpul împotriva cancerului și bolilor de inimă.

Cei mai importanți antioxidanți

i) **Vitamina A** (vitamina antixeroftalmică) caroten, retinol (liposolubilă). Ea nu se găsește ca atare în fructe sau legume, ci sub formă de precursori de vitamina A, respectiv B-caroten (pigment natural) care în organism (ficat) se transformă în vitamina A sub influența unei enzime (carotenoază). Ca vitamină preformată retinolul se găsește numai în alimente de origine animală. Rolurile vit. A sunt multiple: stimulează asimilarea proteinelor din alimente, intervine în metabolismul grăsimilor contribuie la buna funcționare a țesuturilor epiteliale, a mucoaselor căilor respiratorii ajută la refacerea țesuturilor rănite, asigură integritatea pielii, contribuind la formarea unei bariere împotriva agenților microbieni din exterior, reglează funcțiile hepatice; asigură protecție împotriva unor boli infecțioase; este anticancerigenă; este considerată vitamină de creștere (carența vit. A din alimentația copiilor duce la încetinirea formării oaselor și întârzierea apariției dinților); este un factor de întinerire, menține vederea bună, reglează somnul și T.A. (tensiune arterială)

Vitamina A rezistă la fierbere, dar este foarte sensibilă față de oxigen (se degradează în prezența aerului și luminii) este asimilată numai în cazul unei alimentații care conține grăsimi (o alimentație săracă în grăsimi, elimină cu

fecalele cca 90% din vitamina A) Necesitar: doza zilnică ar trebui să fie de 3 mg sau 5.000 U.I. de provitamina A

Surse: ex: morcovi 3 - 9 mg caroten la 100 mg morcovi; măceș 5 mg vitamina A la 100 mg măceșe; 10 g ulei ficat de morun conține 2 mg; 100 g ficat de animal conține 3 - 50 mg

2) **Vitamina C** (antiscorbucică) sau acid ascorbic (hidrosolubilă) este importantă pentru organism, intervenind în procesele de oxidoreducere din organism; mărește capacitatea globulelor roșii de a fixa oxigenul din aer și de a-l transporta în celule, are acțiune antitoxică; combate ateroscleroza; este antiinfecțioasă; este indicată în scăderi ale imunității, în răceli frecvente, în boli hepatice, de piele, în artrită, boli de inimă, H.T.A (hipertensiune arterială), adjuvant în terapia cancerelor, etc. Doza zilnică pentru un sugar: 30 mg, pentru copil 1 - 14 ani: 30 - 90 mg; până la 20 ani: 100 mg, apoi doza scade până la 75 mg. Se găsește în: măceșe (400 - 1500 mg), coacăze negre (180 mg), pătrunjel (200 mg), ardei (100 - 250 mg), hrean (200 mg) produse apicole: lăptișor de matcă, miere, polen și plante medicinale: măcriș, ștevie, cicoare, păpădie, coada calului, obligeană, etc.

3) **Vitamina E** sau tocoferol (liposolubilă) este indicată în scăderi ale imunității, mai ales la fumători, în boli de inimă, boala Alzheimer, artrită, adjuvant în terapia cancerului. Doza zilnică: 400 - 800 u.i. pe zi sau 10 - 25 mg. Surse: germeni de grâu (cea mai bună sursă de vitamina E - 100 g germeni grâu conțin 20 mg vit. E), germeni de secară, soia, măceșe, spanac, sfeclă, morcovi, salată verde (100 g conțin 4 mg vit. E), uleiuri vegetale, lapte, gălbenuș de ou, nuci, carne.

4) **Vitamina D** (vitamina antirahitică), tococalciferol (hiposolubilă) sau așa numită vitamina soarelui, deoarece ultravioletele determină fabricarea vitaminei D în piele, abia după aceea ea este absorbită în interiorul organismului (atenție! pielea prea bronzată nu mai sintetizează vit. D).

Această vitamină are acțiune antirahitică, asigurând o osificare normală, prin absorbția și utilizarea optimă de către organism a calciului și fosforului (substanțe indispensabile oaselor și dinților sănătoși) și fixarea lor în țesutul osos. Dar, aceeași vitamină ajută la buna funcționare a unor glande cu secreție internă (hipofiza, tiroida, paratiroida) și crește rezistența organismului la infecții, întărind imunitatea. Necesarul zilnic: 2.000 - 4.000 u.i. Surse: germeni de grâu, uleiuri vegetale, ulei de ficat de morun, produse lactate (brânză, iaurt, smântână, unt), gălbenuș de ou, pești grași (sardele, heringi, scrumbii, ton, somon) untură de pește, drojdie de bere. Sub formă de provitamină în măceșe, păpădie, salate și vegetale verzi, polen, lăptișor de matcă. Organismul uman produce singur vit. D prin expunere la soare, câte 2 ore zilnic, progresiv.

5) **ZINCUL** este un mineral important în stimularea imunitară, mai ales atunci când este asociat vitaminei C, dar care are multiple alte funcții în organismul uman: stimulează hipofiza și glandele genitale, are rol în formarea globulelor sangvine și funcționarea pancreasului, diminuează depunerile de colesterol, accelerează procesul de vindecare al rănilor, îmbunătățește capacitatea mentală acționând asupra funcțiilor cerebrale. Necesarul zilnic este de 15 mg. Surse: cereale (grâu, orz) germinate, drojdie de bere, semințe de dovleac, fasole, nuci, muștar, sfeclă roșie, varză, spanac, portocale, ouă, podbal.

6) **SELENIUL** este un mineral stimulator imunitar, în special util în prevenția infecțiilor virale; util în prevenția și tratamentul bolilor de inimă, adjuvant în terapia cancerelor. DOZĂ: 200 - 400 micrograme pe zi.

7) **ACIDUL LIPOIC** este un antioxidant important pentru întărirea rezistenței organismului după expunerea la radiații în bolile de inimă, ale ficatului, în cataractă, în urmări ale accidentelor vasculare cerebrale, în diabet, artrite, boala Alzheimer

8) **Coenzima Q10** seamănă cu structura cu vit. E, dar efectul antioxidant este mult mai puternic, utilizată în sindromul de oboseală cronică, în boli de inimă, afecțiuni ale cavității bucale, adjuvant în terapia cancerului DOZĂ 50 - 300 mg / zi

9) **LUTEINA** este un antioxidant utilizat în probleme ale vederii, precum cataracta și degenerescența maculară

10) **LICOPENUL** este un antioxidant utilizat în prevenția și terapia cancerului de prostată.

Tot cu efect antioxidant sunt o mulțime de suplimente din plante, precum Ginkgobiloba, extractul de armurariu, extractul de curcuma, fiecare cu indicații de întărire generală a imunității, în terapia unor afecțiuni precum bolile hepatice și cancerul. Extractul din orz verde are un efect antioxidant deosebit. El realizează și o revitalizare a organismului și o reglare a metabolismului, prin aportul de vitamine, minerale și enzime (SOD - superoxid dismutaza). Orzul verde este cea mai bogată sursă în SOD, enzimă care intervine în inactivarea radicalilor liberi, care furnizează îmbătrânirea celulelor.

Dr. Liana Strîmb,
cabinet Piața Libertății nr. 18,
telefon 0723859619

Guvernul german a declarat Polonia și Elveția drept țări de mare risc, ceea ce înseamnă că persoanele care ajung în Germania din cele două state vor trebui să intre în carantină dacă nu pot oferi un test recent cu rezultat negativ.

COVID-19

Spania atinge pragul de 1 milion de cazuri COVID

Miercuri 21 octombrie, Spania a devenit oficial primul stat membru UE care a atins pragul de un milion de cazuri cu noul coronavirus, relatează AFP.

Spania, care numără circa 47 de milioane de locuitori, este cea de a șasea țară din lume care atinge acest prag de un milion de cazuri, după SUA, India, Brazilia, Rusia și Argentina, potrivit unei numărări efectuate de AFP plecând de la surse oficiale.

Personalul medical se teme de o

nouă saturație a spitalelor, astfel că guvernul se gândește la noi măsuri restrictive, printre care și impunerea unei interdicții de circulație, cum au făcut-o deja Franța, Belgia, Slovenia și Italia, în două regiuni.

"Vom avea săptămâni foarte dificile, vine iarna, al doilea val nu mai este o amenințare, este o realitate în toată Europa", a avertizat ministrul sănătății spaniol, care a adăugat că guvernul este "deschis la toate propunerile" pentru limitarea contagierilor.

Bulgaria, un nou record de infectări și decese

Bulgaria a înregistrat joi 22 octombrie trei recorduri negative în 24 de ore: de contagieri, decese și spitalizări pentru COVID-19.

Mai multe spitale au avertizat deja că se află la limită privind capacitatea lor de a primi noi bolnavi de COVID-19, iar mass-media bulgară au informat că

spitale din orașe precum Plovdiv și Dimitrov au refuzat să mai primească astfel de pacienți.

De joi a intrat în vigoare obligativitatea purtării măștilor în toate spațiile publice din aer liber unde nu poate fi menținută distanța de securitate de 1,5 metri între persoane.

Situația este extrem de gravă în Germania

Germania, la fel ca restul țărilor europene, se confruntă de mai multe săptămâni cu o înmulțire semnificativă a cazurilor de infectare cu COVID-19. În fața acestui nou val, autoritățile germane au înăspriț măsurile împotriva pandemiei, adoptând în special interdicții de adunare. Au fost decise de asemenea restricții locale, cum este cazul la Berlin, unde purtarea măștii a devenit obligatorie pe străzile aglomerate.

Președintele Institutului de supraveghere sanitară Robert Koch (RKI) Lothar Wieler a declarat într-o conferință de presă, că situația din Germania este "extrem de gravă". Avertismentul survine în contextul în care Germania a înregistrat un nou record de noi infectări, cu 11.287 de cazuri suplimentare în 24 de ore, conform bilanțului publicat joi 22 octombrie. În total, cel puțin 380.762 de persoane au fost infectate de la începutul pandemiei cu noul coronavirus în Germania, iar 9.875 și-au pierdut viața.

"Virusul se propagă în mod necontrolat" în unele regiuni, din septembrie, a adăugat Wieler, explicând că

Lothar Wieler

"tinerii sunt în prezent cei mai expuși" și cu cât oamenii se vor infecta mai mult în cercurile private, cu atât mai mult vor transmite virusul mai departe. Președintele RKI a dat asigurări totuși că este în continuare posibil să se țină sub control răspândirea pandemiei "prin respectarea sistematică a măsurilor de protecție", dar și prin "aerisirea cu regularitate" a încăperilor închise. "Nu suntem lipsiți de putere", a adăugat el. În același timp, Wieler a mai spus că Germania are în continuare capacitatea de a prelua pacienți bolnavi de COVID-19 din alte țări.

În Brazilia a murit un voluntar vaccinat anti-COVID

Autoritatea de sănătate publică din Brazilia, ANVISA, a anunțat miercuri că un voluntar într-un test clinic al vaccinului pentru COVID-19 dezvoltat de AstraZeneca și de Universitatea Oxford a murit, dar a precizat că testul va continua, relatează Reuters. Universitatea Oxford a confirmat planul de a continua testul, afirmând într-un comunicat că, după o evaluare minuțioasă, "nu există preocupări privind siguranța testului clinic". Ziarul brazilian O Globo relatează că voluntarul a primit un placebo și nu vaccinul testat, citând surse neprecizate. ANVISA nu a furnizat alte detalii, invocând confidențialitatea medicală a datelor celor implicați în test. La rândul său, AstraZeneca a refuzat să comenteze într-o primă fază.

Universitatea federală din Sao Paulo,

care ajută la coordonarea testelor clinice de fază a 3-a în Brazilia, a menționat că voluntarul care a murit era brazilian, fără a furniza alte informații. În același timp, cotația acțiunilor AstraZeneca a scăzut cu 1,7%. Guvernul federal vrea să cumpere vaccinul britanic și să-l producă în centrul său de cercetare biomedicală din Rio de Janeiro FioCruz, în timp ce un vaccin concurent al companiei chineze Sinovac Biotech Ltd este testat de Institutul de cercetare Butantan din Sao Paulo.

Brazilia a înregistrat al doilea cel mai grav bilanț al pandemiei de COVID-19, cu peste 154.000 de persoane care și-au pierdut viața, după SUA. Brazilia este pe locul al treilea din punctul de vedere al numărului de cazuri, 5,2 milioane, după SUA și India.

Franța vrea să prelungească starea de urgență până în 2021

Franța se află de săptămâna trecută în stare de urgență sanitară, restabilită prin simplu decret. Acest decret este în vigoare până pe 16 noiembrie. Potrivit unui proiect de lege prezentat miercuri 21 octombrie la Consiliul de Miniștri al Franței, guvernul francez dorește să prelungească starea de urgență până cel puțin pe 1 aprilie 2021

Aceste restricții, ce s-ar putea aplica pe întreg teritoriul sau în unele regiuni, vor fi adaptate în funcție de intensitatea epidemiei. Potrivit unui proiect de lege prezentat miercuri 21 octombrie la Consiliul de Miniștri al Franței, guvernul francez dorește să prelungească starea de urgență până cel puțin pe 1 aprilie 2021, informează AFP, citat de Agerpres.

Aceste restricții, ce s-ar putea aplica pe întreg teritoriul sau în unele regiuni, vor fi adaptate în funcție de intensitatea epidemiei. Adunarea Națională a Franței s-a reunit în mod excepțional sâmbătă și duminică pentru a examina acest proiect de lege, ce va fi supus apoi votului în Senat.

www.gouvernement.fr, harta Franței cu zonele aflate în stare de urgență

Strasbourg a anulat târgul de Crăciun

Jeanne Barseghian, edilul orașului Strasbourg (estul Franței) a anunțat joi 22 octombrie că municipalitatea anulează celebrul târg de Crăciun din cauza agravării situației sanitare.

"Am luat decizia să acordăm prioritate variantei fără căsuțe", a declarat aceasta cu prilejul unei conferințe de presă. Bradul de Crăciun din piața Kleber, în centrul orașului, va fi cu toate acestea instalat la fel ca în anii precedenți, iar "animațiile" și "spectacolele de stradă ale artiștilor" vor fi menținute, a adăugat aceasta.

Orașul a depășit "pragul de alertă maximală", în ceea ce privește coronavirusul, a precizat aceasta, adăugând că "Strasbourgul nu se află într-o bulă" și, la fel ca în "restul Europei, restricțiile sunt din ce în ce mai severe, în special în Germania", la o distanță de câțiva kilometri.

La începutul lui octombrie, capitala regiunii Alsacia nutrea încă speranțe că va reuși să mențină târgul de Crăciun, o tradiție multiseclară, cu prețul unor ajustări pentru a face față crizei sanitare

Imagine de la târgul de Crăciun din Strasbourg, noiembrie 2019, AFP

aflată în plină desfășurare.

În mod obișnuit, evenimentul cu o istorie de 450 de ani, care a fost anulat doar în perioadele de război, atrage, pe parcursul unei luni, circa două milioane de vizitatori în jurul celor 300 de căsuțe din lemn, cu un impact economic

evaluat la 250 de milioane de euro.

Anterior anunțului făcut de primăria din Strasbourg, Paris, Bordeaux, precum și orașele germane Koln și Freiburg anunțaseră deja anularea tradiționalelor târguri de Crăciun.

Cercetători din Tokyo au demonstrat că măștile simple protejează doar în proporție de 40%

O echipă a Universității din Tokyo a demonstrat cu ajutorul unui experiment cum pot preveni măștile sanitare contagierea cu noul coronavirus, deși protecția este mai mică în cazul celor din pânză comparativ cu cele chirurgicale, relatează EFE. Potrivit declarațiilor acordate postului public de televiziune NHK de Yoshihiro Kawaoka, de la Institutul de Științe Medicale al Universității din Tokyo, nu s-au realizat anterior alte experimente similare în cadrul cărora să se folosească virusuri reale.

Experimentul s-a realizat folosind un

simulator de infecție cu virusul SARS-CoV-2 constând din două capete de manechine plasate în fața unei vitrine. În cazul unuia dintre acestea, s-a folosit un spray pentru a împrăști virusul, iar pentru celălalt, un ventilator imitând respirația umană. Receptorul care era protejat cu o mască din pânză a avut o reducere cuprinsă între 20 și 40 % din absorbția virusului și între 47 și 50 % în cazul măștii chirurgicale obișnuite.

În schimb, cu o mască N95, purtată corespunzător, reducerea a fost cuprinsă între 79 și 90 %.

Când emițătorul a folosit o mască, din pânză sau chirurgicală de unică folosință, reducerea contagierei în cazul receptorului a fost de peste 70 % pentru ambele cazuri, comparativ cu masca N95 plasată în mod corect, care a beneficiat de o protecție de aproape 100 %. Indiferent de caz, Yoshihiro Kawaoka, șeful echipei care a condus experimentul, a avertizat că folosirea măștilor faciale nu evită complet contagiarea cu noul coronavirus. "Important este să nu avem prea multă încredere în măști", a precizat el.

(Surse: AFP, Reuters, DPA, Agerpres)

IN MEMORIAM Aurel Pop

Dr. Viorel Câmpean

La despărțirea de un OM bun

Aurel Pop s-a născut în toamna anului 1949. Actele atestă data de 22 noiembrie, zi pe care el nu o acreditează. Mi-a spus de nenumărate ori că nașa lui, care l-a declarat la Primăria comunei Șiştești a întârziat câteva zile; erau nămeți pe atunci, altfel de vremuri. Datele acestea sunt relative pentru că, iată, a trecut la veșnicie în 18 octombrie 2020 dar noi l-am condus pe ultimul drum pământesc în 21 octombrie. Și a fost atât de viu în aceste câteva zile de când sufletul său s-a înălțat la ceruri!

A văzut lumina zilei la Cetățele, în regiunea Maramureș, lucru care îi dădea dreptul să se considere maramureșean, poate și din anumite rezerve ale sătmărenilor față de el, deși din 1955 s-a confundat cu spațiul acesta al câmpiei someșene. S-a mutat la frontiera cu statul vecin și prieten. Și-a făcut studiile la Doba și în Porumbeniul de altădată, astăzi Paulian. A pătruns apoi în spațiul citadellei sătmărene, îndrăgostindu-se de lemn și de prelucrarea acestuia. De pe Someș a trecut pe Mureș, absolvind la Arad școala sculptorilor profesioniști, întâia promoție, în anul 1968. Și sculptor a rămas toată viața, chiar dacă nu numai în lemn.

În 1972 a absolvit cursurile Liceului nr. 2, actualul Colegiu Național „Ioan Slavici” din Satu Mare. A debutat publicistic în 1969 în revista „Muguri” a liceului său după ani și ani, va pune umărul la realizarea monografiei acestei merituose publicații, precum și a instituției de la care se revendică și care se bucură să îl numere printre absolvenții săi. O altă școală sătmăreană, pe care odată am numit-o „navă amiral a învățământului de pe aceste meleaguri”, l-a adoptat, împreună cu Ovidiu T. Pop constituind acolo o adevărată catedră de recuperare a unei istorii încărcate de glorie, dar puțin cercetată până la apariția lor.

Și-a iubit nespun frății de dincolo de Carpați, cum altfel explicăm faptul că a intrat în Uniunea Scriitorilor prin mijlocirea Filialei Bacău? Ajungând la afilierea scriitoricească, trebuie să navigăm prin mări și oceane. Pe lângă faptul că a fost membru în Asociația Publicațiilor Literare și Editurilor din România, dar și cea a Revistelor și Publicațiilor din Europa, a făcut parte din Asociația Scriitorilor de limbă română din Quebec (Canada). A fost laureat al mai multor festivaluri și concursuri literare, în panoplia sa regăsind-se 42 de premii de importanță.

Despre poezia sa nu voi vorbi, pentru că nu sunt literat. Voi aminti doar ce a scris Sonete din Regatul disperării, a făcut adeseori Pelerinaj de secesiune, a binecunoscut Taina căderilor dar și Calvarul cuvintelor iar nouă ne-a lăsat prețioase Semne dintr-un trunchi de cuvânt. Și-a desăvârșit studiile profesionale devenind tehnician la Întreprinderea căreia i-a dăruit o parte din viață.

A hotărât apoi să treacă cu toate armele în sectorul cultural, pe care de altfel l-a frecventat încă din adolescență. Cu elan tineresc – caracteristica definitorie a întregii sale vieți, a absolvit în anul 2006 cursurile Universității de Vest „Vasile Goldiș”, specializarea Istorie-Jurnalism. A sculptat și aici, mai departe, mai adânc, și, îndrăgostit de istoria locurilor, a izbutit să finalizeze teza de doctorat intitulată Români din Sătmăr în revoluția de la 1848/1849, avându-l conducător științific pe regretatul profesor dr. Gelu Neamțu.

Semnătura sa o regăsim în publicații binecunoscute din România, dar și din Canada, S.U.A., Noua Zeelandă.

Începând din anul 2006, când a fost angajat al Centrului de Creație, putem spune că, din multe puncte de vedere a revoluționat spațiul cultural sătmărean, volumele sale de interviuri acoperind cu prisosință o parte din această afirmație. A fondat reviste precum „Citadela”, „Confluente” și „Mărturiile culturale”, cărora le-a condus destinele, prelungindu-le cu forțe incredibile

existența într-un veac neprietenos cu actul cultural. Dar, în primul rând, cred că Aurel Pop va rămâne în istorie ca editor. A înființat și condus cu pricepere și dăruire editura „Citadela”. Sute de autori, cu toții mulțumiți și recunoscători. Unii mai suntem aici, unii deja i-au pregătit calea către Dincolo. Glumeam cu el când îmi spunea că ar putea scrie o poveste cu fiecare autor, despre fiecare carte... N-a fost să fie...

Și acum îmi vin în minte versurile de către asfințitul vieții „poetului pătimirii noastre”: „Nu câte-au fost îmi vin în minte, ci câte-ar fi putut să fie”. Le repet adeseori, dar parcă niciodată nu s-au potrivit mai mult decât astăzi. Pentru că, poate nimeni altul dintre oamenii de cultură sătmăreni nu și-a pus mai cu blândă nepăsare pe plan secund propria operă, dedicându-se trup, suflet și, uneori, în lipsa sprijinului normal-firesc-legal, asigurând chiar și suportul financiar unor autori ale căror semnături el le considera necesare.

Nu aș putea concluziona aceste nespun de puține rânduri despre un frate mai mare al meu, deși de vârsta celei care mi-a dat viață, decât cu o vorbă care rămâne ascunsă în vechile expresii, de ce oare parcă uitate?, ale neamului nostru: „A fost un om, Pâinea lui Dumnezeu”. Îl regretă frați de credință, suferință, îngemănați de dragostea față de tot ce-i românesc, din Sătmăr, de prin Săcele, de prin dealuri și Vâlcele, aici și în Cetățele, peste mări și peste-Ocean, zi de zi și an de an.

Însă cel mai mult, Doina îi va duce Dorul. Jumătatea vieții lui i-a dat toată libertatea să-și urmeze cărarea vieții, întreținându-i, cu o greu de închipuit pentru un om de rând înțelegere, dragostea pentru cultură, pentru cărți și reviste, pentru Cuvânt, tipărit sau electronic. Fetele sale, Bianca și Dorina, împreună cu soții lor, trebuie să o ajute pe Doina să-și poată duce Dorul. Iar sarcina nepoților ar fi să le povestească copiilor și celorlalte generații pe care Dumnezeu le va rândui să le poată cunoaște că au avut parte de un bunic pătruns în viața lor parcă din Poveste.

Pe un ton venit din basme și încheia și eu cuvântul meu, prea scurt, prea sărac, prea grăbit, prea puțin elaborat, cu niște cuvinte pe care și dvs. le-ați gândit și le-ați fi putut așterne pe hârtie:

A fost odată ca niciodată un om care nu a făcut degeaba umbră pământului. Și-a iubit Familia, Neamul, Biserica, Școala, Aproapele, Cartea, Litera și Cuvântul. A știut să lerte și să uite, cum puținii știm să o facem. Nu te vom uita niciodată Om Bun, Aurel Pop, iar tu, din ceruri roagă-te pentru noi care te-am iubit și prețuit. Fie-ți memoria binecuvântată!

Am simțit tot mai mult în ultima vreme că lumea se schimbă, de multe ori spunând altora, mai rar, mie însă repetându-mi tot mai des că trăiesc parcă într-o lume care nu mai este a mea. Plecarea lui Aurel dintre noi vine să-mi întărească acest gând. Cu el parcă duce și expresia aceea aflătoare astăzi mai mult în poveștile neamului nostru, „un om bun ca pâinea lui Dumnezeu”. Dumnezeu m-a binecuvântat în această deja depășită jumătate de secol pe care am trăit-o mai ales cu faptul că am cunoscut oameni plămădiți din acel aluat. Oameni pe care i-am considerat buni, părinți, frați. Aurel a văzut lumina zilei în aceeași toamnă cu cea care mi-a dat viață, de aceea l-aș fi considerat părinte. M-a lămurit însă că suntem de fapt frați. Înconjurat de dragostea a trei surori trupești, m-am aflat într-o bună zi din anul 2006 în postura de a mă îmbogăți cu un frate mai mare. În acel an mă despărțisem de cel care fusese frate de cruce iar mie mi-a fost frate de crez de viață autentică, Corneliu Bala. Aurel Pop îi luase ultimul interviu, eu am fost poate ultimul prieten care l-a văzut în viață. Deși eram cu mult mai tânăr (de altfel îmi spun ea, ca nimeni altul, „fiu”), îl dojeneam pentru „risipa căreia i se dăduse”. Mi-a făgăduit că, dacă îi mai dă Domnul zile, nu-mi va ieși din cuvânt. Cu Aurel

relația a fost altfel. Mai lungă însă și mult mai fructuoasă, în ceea ce privește cele văzute, cărțile și revistele pe care le-am putea pune pe masă. Pentru că acesta a fost liantul care ne-a unit: dragostea pentru cultură și pentru pământul care ne-a îngăduit să-i facem umbră: cărți, reviste, evenimente. Ne-am pus amprenta – adeseori împreună pe numeroase astfel de... întreprinderi. Privind retrospectiv, mă bucur că am avut prilejul de a sta multă vreme, de-a dreapta lui.

Marta Cordea Drum bun spre Lumină, Aurel!

Duminică seara, fără a-și putea lua rămas-bun, în pripă, a plecat pe drumul fără de întoarcere și bunul nostru prieten, dr. Aurel Pop, poet, editor, fondator de reviste, critic și istoric literar, doctor în istorie. Putem să-l numim în diferite feluri, căci a avut activități diverse, dar pentru mine, a fost și va rămâne veșnic Aurel Pop – Omul, Sufletul bun de pus pe rană!

Puțini oameni au fost înzestrați de Cel de Sus să-și pună în practică versetul biblic „Celui ce te lovește peste obraz, întoarce-i și pe celălalt”. Aurel Pop, deși a trecut prin numeroase împrejurări potrivnice, a reușit de-a lungul timpului să-și dovedească disponibilitatea de a urma acest îndemn al Mântuitorului, uimindu-mă de fiecare dată cu bonomia sa, rămânând în fața încercărilor așa cum trebuie să fie un bun creștin, neclăvitor, fără urmă de ranchiună. Aurel a acceptat de nenumărate ori, cu mare seninătate, pălmi de la oameni, când el a avut de întins mereu câte o mână de ajutor ori un braț pe care să te poți sprijini. Dar și palma Destinului, Aurel a acceptat-o fără crâcnire. A acceptat și boala, reușind s-o țină în „antecameră”, cum glumea el în ultimii ani, făcându-și un ritual al călătoriilor literare și culturale, ca moartea să nu-l poată ajunge. Și am putea spune că a reușit acest lucru până duminică, 18 octombrie a.c., când, departe de cei dragi, pe un pat de spital, și-a dat ultima suflare. A fost un „perpetuum mobile”, prezent peste mări și zări, reprezentant al nordului literar românesc pe toate meridianele, geografic și literar vorbind.

Se spune că rudele nu ți le alegi, doar prietenii... Dar ce te faci când prietenii îți devin apropiați ca niște neamuri de sânge? Cu Aurel am avut mereu această impresie. Indiferent câte calități ar avea el, ca poet, editor, istoric literar ș.a. – poate nu îndeajuns recunoscute în unele cercuri – pentru mine cea mai mare calitate a lui, este cea de OM, așa cum a reușit să rămână în ciuda vitregiilor vieții. Pentru mine a fost ca un membru de familie, cald, grijuliu, gata să dea oricând o mână de ajutor.

Este și mai trist momentul trecerii dincolo al celor care mai au lucruri de finalizat, al celor care încă mai au planuri și resorturi ca să le și pună în practică. Spiritul lui Aurel era încă tânăr, ar fi avut multe de spus, proiecte de pus în aplicare, dar „timpul n-a mai avut răbdare”...

Golul pe care l-a lăsat nu poate fi umplut! Cred cu tărie acest lucru, căci viețile noastre nu vor mai fi niciodată la fel, nu numai pentru că nu vom putea continua proiectele profesionale începute cu el, ci pentru că am pierdut un prieten care niciodată nu ne-a lăsat la greu, un Bun Samaritean al urbei noastre.

Va rămâne veșnic în memoria noastră, și datorită sutelor de cărți pe care le lasă în urma sa, fie ele apărute sau semnătura sa, fie avându-l ca editor. Dar el este unul dintre cei care și-au moștenit eternitatea nu numai prin poezie, un crez incontestabil al său, certificat și prin titlul volumului său dedicat poezilor deja trecuți la cele veșnice, ci prin întreaga sa muncă în lanurile cu cărți ale culturii din nord-vest.

Mulțumesc bunului Dumnezeu că am avut privilegiul de a-l cunoaște și a lucra alături de el!

George Vulturescu - IN MEMORIAM Aurel Pop

Aurel Pop ne-a onorat viața culturală a Sătmăruului în ipostaze variate (scriitor, fondator de reviste, editor), fiecare pretinzându-i câte o... inimă. Chiar așa și era - un om cu mai multe inimi, toate de dăruit, și, poate că fiecare i-a slăbit organismul firav... L-am întâlnit la ședințele Cenaclului „Afirmarea”, după 1980, la Casa de cultură unde lucram. Era un om liniștit, nu prea vorbăreț, luminos, cetea și el, destul de rar, poeme delicate, cioplite cu un har de sculptor (chiar avea o specialitate de „modelaj ornamental”). În 2000, când am editat „Dicționarul” culturii sătmărene, 1700-2000, nu avea nici o carte publicată ca să-l pot include - el avea alt ritm care a izbucnit tumultos după 2004, cu volumul „Pelerinaj de secesiune”, cu fiecare poezie tradusă în germană, maghiară, engleză de reputatul poet Johann Josef Soltesz, la editura „Solstiți” - unde speram să facem „istorie literară” cu Al. Pintescu, Dumitru Păcuraru.

Poetul care sălășluia în el, reflexiv și intimist, cu propensiuni spre postmodernism, și-a arătat disponibilitățile lirice în volumele - „Calvarul cuvintelor”, tot în același fel traduse de J.J.Soltesz, cu o prefață de Nae Antonescu, apărut la Editura clujeană Risoprint, 2006, apoi „Sonete din regatul disperării”, tot la Risoprint, 2007, cu o prefață semnată de Valeria Manta Tăicuțu, și „Semne dintr-un trunchi de cuvânt”, la editura proprie, Citadela, 2009, cu o prefață de Adrian Botez.

Versurile sale au fost apreciate pentru „frumusețea curată, alcătuită din așteptări și uimiri de reală sinceritate”, cum scrie poetul Ion Beldeanu. Iar Dorin Sălăjan îi vedea seva lirică venind dintr-un „ruralism bine stăpânit”, cu „elemente de postmodernism provincial” subliniindu-i însă cuvântul „cald, echilibrat, elevat”.

Se pare însă că celelalte... „inimi” băteau mai puternic spre alte direcții creatoare - Aurel Pop începe să publice o carte de interviuri („Cuvinte dintr-un noian de vorbe”, Citadela, 2009) sau recenzii la cărțile confratilor („La Hanul Verbelor”, Ed. Risoprint, 2008). Însă este subjugat, avântat, în activitatea de editor. A îngrijit zeci de cărți, a scormonit după pagini uitate și lăsate de diverși autori, a inițiat o serie unică, necesară la Satu Mare, a unor „caiete” (cred că vreo 20) pe care le-a numit „Caietele Eminescienilor Sătmăreni”, începută prin 2012. Aici i-a avut alături pe binecunoscuții oameni de cultură Ovidiu T. Pop și Viorel Câmpean. Cu ei a reușit să modeleze o revistă - „Mărturiile culturale”, trimestrială - foarte apreciată în județ și în țară.

A reușit, de asemenea, să editeze o micromonografie a revistei „Muguri” (Ed. Citadela, 2019) - care a apărut prin vreme la Colegiul Național „Ioan Slavici” - și unde a debutat Aurel Pop, în nr.2, decembrie 1969. Tot acolo a activat și poetul Emil Matei (1947-2001) căruia i-a închinat o carte monografică, apărută în 2017 la editura sa. Despre Emil Matei îmi amintesc că a scris următoarele cuvinte - „... Avea curajul să facă lucruri care pentru unii erau imposibile. Prin tot ce a făcut, uneori cu mari sacrificii a contribuit la istoria reală a Sătmăruului și a țării...” (pag. 3). Sunt rânduri care i se potrivesc, care par scrise pentru el însuși...

Așadar, un om în slujba cărților și a unor inițiative curajoase, pe care vă invit să nu le uităm, generos și mereu cu o dorință ascunsă de a se autodepăși, de a „ieși” dintre bariere geografice sătmărene, la adevărata „lumină” a valorilor, așa cum scrie în acest poem - „Les din când în când/La lumină/Din câte-un poem/Noaptea/Îmi potrivec gândurile./Cu grijă/Peste zi/ Vorbesc despre criza/De timp/De spații/De viteza /Evenimentelor/Ce au loc./Înăuntru și-n afara/Cuvântului” (Acum).

Fie ca Domnul să-l primească în Lumina Lui!

Ioan Nistor Aurel Pop ne-a părăsit

Vestea tristă că Aurel Pop s-a stins din viață a venit brusc duminică seara și a tulburat sufletele tuturor celor care l-au cunoscut, care i-au fost alături și s-au bucurat de prietenia lui, de colaborarea lui altruistă, ani și ani la rând.

Fiecare moarte e dureroasă, dar a lui e resimțită ca o pierdere pentru noi toți, pentru cultura sătmăreană și pentru arta literaturii din această parte a țării. Rămân lucruri neterminate, rămân „scări neurcate”... Lui Aurel, i se va duce lipsa, locul lui în ținuturile noastre nu va putea fi înlocuită cine știe cât timp.

Aurel Pop a fost o adevărată „bază de date” din domeniul culturii. A avut o mulțime de proiecte. Știam de un dicționar al oamenilor de cultură din județ, avea gânduri și idei de a recupera și tipări manuscrite, de a sprijini autorii de cărți, de monografii.

A participat la un număr însemnat de evenimente culturale. La prezidiul din sala de lectură a Bibliotecii Județene, unde modera atâtea lansări de carte, va rămâne un loc gol.

Vom răsfoi în absența lui revistele „Citadela” și „Mărturiile culturale”, vom parcurge fructele editurii sale laborioase...

Personal, îmi rămân neșterse drumurile prietenilor literare spre cele două Apșe din Transcarpatia, spre „Caietele Silvane” ale lui Daniel Săuca, la „Nordul literar” al lui Gheorghe Glodeanu... Neobosit „vizituu” și interlocutor era de la Hodod la Tarna Mare, de la Care la Negrești-Oaș...

În poezie, a fost o voce cu un timbru inconfundabil, bazându-se pe tradițiile liricii ardelenice, dar și pe arta novatoare a nouăzecismului. Și-a inventat propriul stil, ușor de recunoscut între alte voci din Satu Mare sau din alte părți.

Versurile lui sunt însemne ale impactului propriilor aspirații cu stăvilarele realului, dar și încurajatoare semne ale întâlnirii de suflet cu armoniile vieții. O idee unică la noi: interviurile lui, luate unor scriitori din județ sau din țară, devin documente importante pentru viitor. Bucuria lui cea mai mare erau nepoții, la care se uita cu ochii celui mai fericit bunic, și cele două fiice, Bianca și Dorina, alături de Doina, care l-a înțeles și l-a susținut în aventura păguboasă a scrisului...

A trăit cu pasiunea cărților în viața de toate zilele, cărțile i-au dat viață, cărțile i-au stors zi de zi energiile și sănătatea și, cu toate acestea, Cărțile îl vor însoți în veșnicie pe cel care a fost Aurel Pop. A avut un suflet bun și larg. Aurel Pop nu refuza pe nimeni și nu putea supăra pe nimeni. A îndurat cu stoicism tratamente dureroase, a suferit și a sperat până în ultimul moment. L-am sunat cu câteva zile înainte de tristul eveniment și nu a deschis imediat telefonul, dar după câteva momente m-a sunat el. Nu mai rețin dialogul scurt. Vorbea greu... L-am încurajat că totul va fi bine. Ce poți să-i spui unui prieten care se leagă de viață cu disperare, dar numai el știe că declinul biologic nu mai poate fi oprit... Adresăm condoleanțe familiei și Dumnezeu să-i ocrotească somnul veșnic!

Alte texte comemorative pot fi citite în cotidianul Informația Zilei

“Fără public noi nu am putea să avem energia pe care o primim pe scenă. Chiar în perioada asta în care am făcut concerte online sau am înregistrat anumite concerte mi-am dat seama mai mult de lipsa publicului și de cât de important este publicul într-un concert. Mai ales când se întâmplă să îți îți și tu respirația și publicul și efectiv trăiești un moment magic care nu se poate reda și nu se întâmplă decât în sala de concerte. Nu se poate întâmpla online.” - violonist Răzvan Stoica

INTERVIU

Violonistul Răzvan Stoica: “Muzica este ca și aerul pe care îl respir”

Nu își poate imagina viața fără muzică, pe care o compară cu aerul pe care îl respiră. Se consideră un om simplu, îndrăgostit de viață. Sunt cuvintele lui Răzvan Stoica, violonist de excepție considerat de critici “cel mai mare violonist al generației sale”. În 2009, în cadrul unui concurs organizat la Salzburg, în Austria, Strad Prize, violonistul român a reușit să câștige vioara Stradivarius datând din 1729, o prelungire a sufletului, cum o descrie. Săptămâna trecută, câștigătorul marelui premiu la zeci de comperții internaționale, a susținut un concert de excepție la Satu Mare. Mană pentru sufletul publicului prezent.

În 2013, Răzvan Stoica a câștigat cea mai importantă competiție dedicată tinerilor muzicieni – premiul New Talent la Bratislava. Devine primul muzician român care reușește această performanță în istoria concursului inițiat de Yehudi Menuhin.

Prezența sa la Satu Mare a oferit iubitorilor muzicii clasice o bucurie, iar nouă posibilitatea de a asculta povestea de viață a unui violonist celebru în întreaga lume pentru talentul în interpretarea la vioară.

- În câteva cuvinte, pentru început, cum v-ați descrie? Cine este Răzvan Stoica?

- Un om foarte simplu, îndrăgostit de muzică, de frumos, un om îndrăgostit de viață. În viața mea totul are o legătură cu muzica pentru că muzica e ca aerul pe care îl respir.

- Ați putea identifica momentul din viață în care v-ați dat seama că muzica e ceea ce vreți să faceți?

- Totul a început de acasă de la mine, din București. Tatăl meu a fost muzician la Filarmonica din Munchen, mama nu a avut nicio legătură cu muzica, în schimb sora mea, când am venit eu pe lume, cânta deja la pian. Am prins acest drag de muzică de mic. Sora mea Andreea era cu pianul, în schimb eu eram atras de vioară. Mă uitam la televizor și ascultam interpretări la vioară. La 3-4 ani i-am cerut de Crăciun tatălui meu o vioară. Și mi-a cumpărat o vioară de jucărie, pe care am rupt-o imediat și m-am supărat foarte tare și i-am cerut din nou o vioară normală – normală, adică adevărată și mi-a zis “nu vrei tu să faci altceva? că e grea viața asta de artist...”. Nu, eu îmi doream o vioară și până la urmă mi-a cumpărat o una de un sfert de la Reghin. Îmi amintesc că era una foarte mică și nu mă mai dezlipam de ea. A devenit un fel de jucărie permanentă cu care mi-am petrecut mare parte a copilăriei. Și ulterior, pentru că deveneam din ce în ce mai bun, am zis că o să rămân pe muzică, pentru că nu puteam fără muzică.

- Și-a început școala...

- Aveam șase ani când am intrat în clasa I la Liceul de Muzică “George Enescu” din București, instituție al cărui elev am fost 12 ani la rând. Acolo s-a pus fundamentul pot spune. Am avut profesori foarte buni, a fost o atmosferă foarte bună în liceu, am avut suportul tuturor cadrelor didactice.

- Ne spuneți la început că tatăl dumneavoastră ar fi dorit să vă orientați către alt domeniu de studiu, spunând că e grea viața de artist. Simțiți asta?

- Nu, nu neapărat. Oricât de grea ar fi, satisfacția pe care o primești în momentul în care ești pe scenă, energia pe care o

primești de la public, pe care tu ca artist o dai mai departe, sunt unice și cred că merită orice sacrificiu și orice efort.

- Ați studiat și un alt instrument muzical în afară de vioară?

- La liceu am studiat pianul din clasa a V-a începând, ca o a doua limbă străină. Îți prinde foarte bine deoarece pianul este un instrument muzical complex care te ajută să descoperi armonii, să te perfecționezi. La vioară ești mai limitat, ai numai patru corzi.

- Limitat și nu prea, e o învățare continuă.

- Cu siguranță. Chiar în urmă cu puțin timp am povestit cu violonistul Ivry Gitlis, care are 94 de ani, și chiar el îmi spunea că și la vârsta sa încă mai are de învățat. E un proces continuu de învățare și de perfecționare la un instrument de acest gen și cred că tocmai de asta e fascinant. Nici o zi nu seamănă cu alta.

- Din București la Amsterdam.

- Da, a fost o conjunctură interesantă. Eram în clasa a XI-a când am fost invitat de un manager în Olanda și am susținut câteva concerte împreună cu sora mea la pian. După 2-3 săptămâni de stat în Olanda am cunoscut un prof foarte bun. Era o legendă, încă este o legendă a violonisticii: Ilia Grubert. L-am cunoscut, el m-a ascultat și eu îmi doream foarte mult să lucrez cu dansul. Și m-am gândit atunci că nu aș vrea foarte mult să plec din țară, nu asta e obiectivul meu, însă Ilia Grubert era profesor acolo. În clasa a XI-a la final, prin iniție – iulie, am mers la Conservator și am dat examen, eu fiind încă în liceu în București. Nu mi-au cerut diplomă de bacalaureat, alte acte, au zis că îmi dau un calup de teorie muzicală pe care să îl completez și în funcție de nivelul meu teoretic să dau examen la vioară. Și am completat foarte mult din acel calup, eram foarte pregătit și a urmat examenul de vioară pe care l-am dat și am obținut o bursă de studiu în Conservator. Le-am

spus celor de acolo că trebuie mai întâi să termin liceul și după ce îmi iau bacalaureatul vin. Și chiar așa s-a întâmplat, la finele clasei a 12-a am plecat în Olanda să încep să studiez cu acest violonist extraordinar și un profesor foarte, foarte bun.

- Ați simțit o diferență între România și Olanda, mă refer profesional?

- Din punct de vedere profesional, nu aș putea spune asta pentru că am avut norocul să fiu instruit de un mare, mare profesor de vioară, care din păcate în perioada respectivă s-a stins din viață. Îl chema Modest Iftinchi, a fost șef de catedră la Conservatorul din București și unul din marii pedagogi ai violonisticii universale. Și mi-am dorit foarte mult să lucrez cu dansul. Nu lua la clasă copii mai mici de clasa a 12-a și pe mine m-a luat în clasa a 4-a. Ca să studiem împreună.

- A văzut talentul, cu siguranță.

- A simțit că se poate instrui și că se poate cizela talentul meu. Și ulterior am început să studiez cu Ilia Grubert. S-a întâmplat ca scena muzicală olandeză să fie pe gustul meu, să mă obișnuiesc foarte bine acolo și de asta am rămas, nu neapărat pentru că mi-am dorit cu tot dinadinsul să plec. Așa s-a nimerit. De atunci am rămas acolo, în Olanda, în Amsterdam, care oarecum e și acasă, dar revin cu mare drag în România și revin foarte des.

- Lumea muzicală e o călătorie.

- Cred că mi-am dat seama tocmai prin prisma acestei pandemii, prin martie când trebuia să plec într-un turneu în Rusia și am rămas în București, cât de mult îmi lipsește călătoritul pentru că oriunde merg stau în jur de 4-5 zile, apoi plec în altă parte și tot așa. Să stau aproape 6 luni într-un loc a fost șocant pentru mine și am redescoperit multe lucruri. Acum, când parcă ne restartăm puțin, începem să ne mai mișcăm pe unde și cât

se poate, mă bucur mai mult de lucrurile mărunte pe care înainte nu le conștientizam.

- Ne-ați dat nume de profesori, violoniști care au contribuit la formarea dumneavoastră din punct de vedere profesional. Care este cel mai important model?

- Cel mai interesant model a fost tatăl meu pentru că a fost un muzician foarte bun, un om bun, un prieten pentru mine și sora mea. Ne-a sprijinit să ne descoperim pe noi înșine fără a ne impune să mergem pe un anumit drum. Tatăl meu, Florin Stoica, e idolul meu, unul dintre modelele cele mai importante din viață.

- Criticii au spus că sunteți cel mai mare violonist al generației dumneavoastră.

- Aș comenta puțin acest aspect. Eu nu sunt de acord neapărat cu cel mai bun în muzică sau în sport sau în alte domenii. E complicat. E o chestiune de gust. Pentru unii poți să fii cel mai bun, pentru alții așa și așa, pentru alții cel mai prost. E un domeniu subiectiv. Nu îmi place titlul de cel mai bun.

- Viora Stradivarius. Ce înseamnă ea pentru violonistul Răzvan Stoica?

- La concursul la care am câștigat această vioară am avut parte de un amalgam de sentimente. Nu mi-a venit să cred, chiar am fost șocat când am auzit numele meu pentru că să poți să cânti la o vioară Stradivarius nu e doar o onoare, e și un vis devenit realitate. E ca și cum aș avea o prelungire a mâinii, a corpului. E parte din sufletul tău, din corpul tău acest instrument. Vibrează o dată cu tine, te simte. E un lucru fantastic la vioară, are o energie, o încărcătură aparte.

- Mai aveți prima vioară?

- Da, o mai am. Am mai multe viori, nu exagerat de scumpe, dar am viori ce au

o încărcătură spirituală. De exemplu, prima mea vioară întreagă pe care am cumpărat-o din București e acum în posesia unui student. Viorile dacă nu sunt cântate își pierd din valoare. Fundația mea și a surorii mele sponsorizează sau împrumută viori pentru studenții talentați din București sau din țară.

- Cum este să lucați cu sora dumneavoastră?

- E foarte interesant să lucrez cu sora mea, e special în același timp. Ne completăm unul pe celălalt și faptul că ne cunoaștem atât de bine ne face să putem să cântăm fără a ne uita unul la altul și să avem aceeași energie când suntem pe scenă. E unică senzația aceasta pentru că de cele mai multe ori o vioară și un pian sunt două instrumente separate. În momentul în care violonistul și pianista se înțeleg atât de bine și rezonază pe aceeași idee, devine un singur instrument, o o completare. Asta spunea și Beethoven în momentul în care a scris sonatele pentru vioară și pian. El vroia să le aibă nu ca acompaniament pian și vioară în față solistă, nu, să fie vioară și pian un instrument și asta încercăm noi la omogenizarea de sunet și interpretare.

- Cât de important e publicul?

- E cel mai important. Fără public noi nu am putea să avem energia asta, să o primim pe scenă. Chiar în perioada asta în care am făcut concerte online sau am înregistrat anumite concerte mi-am dat seama mai mult de lipsa publicului și de cât de important este publicul într-un concert. Mai ales când se întâmplă să îți îți și tu respirația și publicul și efectiv trăiești un moment magic care nu se poate reda și nu se întâmplă decât în sala de concerte. Nu se poate întâmpla online.

- Cum e publicul din România?

- Publicul din România, din punctul meu de vedere diferă de cel din alte țări pentru că eu sunt un pic subiectiv și îmi iubesc foarte mult publicul din țară. Și cred că diferă mult deoarece este cald și nu poate fi pălăit. Melomanii sunt destul de citiți, interesați, au deja experiența concertelor din trecut și se vede, se aude și se simte. Publicul nostru nu acceptă un artist mediocru, pe când sunt multe țări în care publicul mai acceptă și artiști mediocri. Românii nu. Avem un public foarte educat din punctul ăsta de vedere.

- Sunteți mult timp acasă, în România. În sensul că reveniți.

- Da, o fac foarte des, predau masterclasuri în România, avem o fundație de sprijin pentru tinere talente și lucrez la scrierea unor manuale de violonistică, manuale pentru tehnică violonistică mai modernă decât cele ce le avem dinainte de anii 90 și care nu sunt reeditate.

- Alte pasiuni?

- Îmi place să zbor. Am licență de pilotaj avioane ușoare și ultralușoare și în timpul liber pilotez. Din 2009 încoace am acumulat câteva sute de ore de zbor. Și muzica e tot un zbor, pregătirea pentru zbor are legătură cu cea pentru un concert.

- Un sfat pentru un tânăr la început de drum?

- Să își urmeze pasiunea cu orice piedici sau greutăți pe care le-ar întâmpina pentru că atât de greu cum e drumul, la fel de mari sunt satisfacțiile. Merită să fii artist, muzician! Și merită să lucrezi pentru asta!

A consemnat Ioana Vladimirescu

Din distribuția serialului "Anatomia lui Grey"

Săptămâna aceasta îl prezentăm pe actorul Patrick Dempsey

Este pasionat de mașini vintage, pe care le și colecționează. Primul său rol a fost la vârsta de 21 de ani, alături de Beverly D'Angelo în filmul "In the Mood". A obținut un premiu Emmy pentru rolul lui Aaron Brooks în *Once & Again* iar în 2003 a interpretat rolul unui John F. Kennedy mai tânăr în mini-seria *JFK: Tânărul neliniștit*.

Patrick Dempsey s-a născut în Lewiston, Maine, 1966. Mama lui, Amanda, a fost secretară de școală, iar tatăl lui William a fost broker de asigurări. Patrick nu este singur la părinți, el având două surori și un frate vitreg, Shane Wray. Dempsey a urmat liceul Buckfield iar după ce s-a mutat în Houston s-a înscris la liceul Willowridge. În tinerețe, Patrick a participat la numeroase competiții de jonglerii iar în anul 1981 a obținut locul al doilea în campionatul internațional dedicat acestui sport, după Anthony Gatto, care este considerat ca fiind cel mai bun în domeniu.

La vârsta de 12 ani, Dempsey a fost diagnosticat cu dislexie iar în 2008 a declarat că boala l-a format ca om. "Mi-a oferit o perspectivă asupra vieții, m-a încurajat să continui și să nu renunț", i-a spus Barbarei Walters, o celebră jurnalistă în Statele Unite.

Începutul carierei și rolul care l-a definit ca actor

A avut succes cu audiția pentru un rol din trilogia "Torch Song", rol pe care l-a jucat într-o stagiune de 4 luni în Philadelphia. A mai obținut rolul principal cu o altă stagiune pentru piesa de teatru "Brighton Beach Memoirs", care a fost regizată de Gene Saks.

A primit numai păreri pozitive după ce a interpretat rolul logodnicului lui Reese Witherspoon în filmul de comedie "Sweet Home Alabama", care a avut premiera în anul 2002.

În 2007, Dempsey a jucat într-un film produs de către Disney, "Enchanted", dar și "Freedom Writers", un film produs de către Paramount Pictures.

Înainte de a obține rolul din "Anatomia lui Grey", Dempsey a avut o audiție pentru rolul doctorului Chase, într-un alt show medical, "House".

Rolul neurochirurgului Derek Shepherd este cel care i-a adus cea mai multă popularitate lui Patrick. A jucat

până la sezonul 11, dar a avut apariții și în două episoade în serialul "Private Practice", unde a interpretat același personaj. Relația pe care Derek și Meredith (personaj interpretat de Ellen Pompeo) a atras atenția multor fani și așa s-a format grupul admiratorilor cuplului "MerDer".

După ce a interpretat rolul lui Derek timp de 11 sezoane, Patrick a declarat: "Mi-ar plăcea să fac și altceva. Aș vrea să fiu producătorul unui serial care are cel puțin 12 episoade. Să produci 24 de episoade este foarte greu, chiar dacă partea financiară este ceva care chiar te împlinește. Și, în același timp, vreau să mă ocup de familia mea, de copiii mei și de prima mea pasiune, mașinile de curse".

Cine este Derek Shepherd?

Personajul lui Patrick ajunge, din New York, la spitalul Seattle Grace, ca neurochirurg. A studiat Universitatea Columbia, alături de prietenul lui cel mai bun din copilărie Mark Sloan (personaj interpretat de Eric Dane) și Addison Montgomery (Kate Walsh).

Derek a fost "învățăcelul" lui Richard Webber, managerul spitalului, și s-a specializat în tratarea unor grave cazuri de tumori pe creier și a ales să lucreze la Seattle Grace pentru a se ocupa de cazurile care par fără speranță. Printre colegi și asistente este admirat și respectat iar rezidenții doresc să îi intre în grații, pentru a învăța cât mai multe.

Este pasionat de munca sa și este cunoscut ca fiind doctorul care amenință sau chiar concediază personal medical care nu pun suflet în ceea ce fac sau care nu prea sunt interesați de pacienți pe care îi tratează.

Derek o întâlnește pe Meredith într-un bar, au o aventură iar a doua zi află că fata este angajata lui. Cei doi dezvoltă sentimente cât se poate de reale, ceea ce este și mai stânenitor, mai ales după ce supervisorul lui Meredith, Miranda Bailey, descoperă relația celor doi.

Nu totul este roz. Colegii lui Meredith, George și Izzie, îi reproșează că primește cele mai bune operații și cazuri, doar pentru că "este iubita lui Shepherd". Deși deranjat de aceste acuze, Derek reușește să se înțeleagă cu toți colegii lui Meredith, încercând să îi trateze pe toți în mod egal.

Chiar dacă majoritatea membrilor familiei Shepherd o acceptă pe

Meredith, sora lui Derek, Nancy, nu o are la inimă din momentul în care cele două se cunosc, în timp ce mama lui Derek o apreciază pe Meredith, deoarece fata a reușit să aducă puțină culoare în viața fiului ei.

Când Meredith crede că și-a găsit dragostea vieții ei, află că el este deja căsătorit cu Addison, cea care va ocupa poziția de medic-rezident pe secția de ginecologie la Seattle Grace.

În sezonul trei și patru, relația lui "MerDer" întâmpină o mulțime de dificultăți. Cei doi decid să cedeze nunta în favoarea lui Alex și Izzie, care este diagnosticată cu o tumoră pe creier. Datorită programului aglomerat, Meredith și Derek își scriu jurămintele de căsătorie pe niște bilețele de hârtie albastre. Se despart pentru o scurtă perioadă de timp datorită unor neînțelegeri cu privire la un proiect pentru tratarea bolii Alzheimer, însă ajung să realizeze că iubirea lor este mult mai importantă decât niște neînțelegeri la locul de muncă.

Derek Sheperd, un bărbat de vis?

Atunci când Dempsey a ajuns la audiții pentru rolul lui Derek, primul său gând a fost că nu va obține rolul.

Producătoarea Shonda Rhimes a declarat: "Când l-am văzut pe Patrick, am știut că l-am găsit pe Derek. În timp ce își citea replicile, am realizat că are aceeași carismă pe care am vrut-o pentru Derek iar chimia pe care a avut-o cu Ellen a fost exact ceea ce mi-am dorit pentru lumea "Anatomia lui Grey". Rhimes a mai adăugat că nu a știut că Dempsey suferă de dislexie, dar când a întâmpinat vreo dificultate cu vreun cuvânt a fost imediat ajutat, respectul fiind o caracteristică principală a întregii echipe de producție, cât și din partea actorilor.

"Derek Sheperd este prințul din poveste. Inițial, am vrut să fie genul acela de doctor nepăsător, căruia nu îi pasă de oamenii din jurul său, care trăiește în propria lume. Dar mi-am schimbat perspectiva în ultimul moment. L-am făcut mai empatic, mai carismatic, mai plăcut de cei din jur. A devenit acel personaj căruia nu îi este teamă să facă greșeli, să învețe de pe urma lor", a declarat Shonda atunci când a fost întrebată cum anume l-ar caracteriza personajul lui Dempsey.

După ce a părăsit serialul, Patrick a rămas prieten cu foștii săi colegi de platou, în special cu Ellen, și nu exclude posibilitatea de a se reîntoarce în "halatul lui McDreamy".

Chris Evans spune că nu a suferit din dragoste

Chris Evans susține că nu știe ce anume înseamnă să suferi din dragoste. Într-un interviu pentru o celebră revistă, actorul, care i-a dat viață personajului Captain America, susține că toate relațiile lui s-au încheiat în termeni buni, că nu există vreun conflict între ei. Când a fost întrebat cum se simte când se întâlnește cu vreo fostă iubită, Evans a spus "Este ceva foarte rar. Nu prea știu ce anume înseamnă să suferi din dragoste. De cele mai multe ori, dacă mă întâlnesc cu o fostă iubită, ne salutăm, ne îmbrățișăm și mai discutăm."

Actorul, care este unul dintre cei mai râvnii burlaci de la Hollywood, a mai adăugat: "Dacă ești suficient de norocos să iubești pe cineva iar persoana aceea te iubește înapoi, este important să protejezi persoana aceea. Este ceva extrem de rar să te cunoască cineva cu adevărat. Unii oameni sunt foarte reținuți, au construit un zid în jurul lor iar dacă ai reușit să treci de acel zid, ești foarte norocos și trebuie să apreciez acea persoană."

Este bine de știut faptul că orice despărțire nu se termină tocmai bine la Hollywood. Rufe sunt spălate în public, sunt aruncate foarte multe acuzații iar foștii care se înțeleg după despărțire sunt adeseori că doar se prefac. În ceea ce îl privește pe Chris Evans, acesta nu are decât cuvinte de laudă despre cea care a fost iubita lui, Jenny Slate, de care s-a despărțit acum trei ani. Cei doi poate că nu s-au înțeles, însă vorbesc în cei mai buni termeni unul despre altul. "Nu mă deranjează să vorbesc despre el. Este un bărbat minunat. Chris chiar are unul dintre cele mai bune suflete pe care le știu. Am momente când îl primesc iar inima mi se frânge pentru că un om atât de bun nu poate să fie real", a susținut Jenny pentru New York Magazine.

Evans și-a exprimat sentimente similare despre Jenny Slate în luna martie al anului 2017: "Este un dinte persoanele mele preferate. Este atât de sinceră, mai interesată în binele altora decât al ei. Este imposibil să nu o iubești."

Luke Bracey este unul dintre cei mai promițători actori de la Hollywood

Au trecut 11 ani de când a debutat pe micile ecrane în rolul lui Trey Palmer în serialul "Home and Away". Luke Bracey, în vârstă de 31 de ani, este, fără nici un dubiu, pe drumul către succes iar asta nu se datorează doar aspectului său. Luke deja a jucat în câteva filme alături de nume mari din industria Hollywood-ului, precum Selena Gomez, Dwayne Johnson și Reese Witherspoon. Iar actorul australian și-a mai adăugat un nou rol în filmul "Holiday", unde joacă alături de Emma Roberts.

Inițial, Luke și-a dorit să devină un jucător profesionist de rugby sau să urmeze o carieră în domeniul construcțiilor. A primit însă oportunitatea de a juca în "Home and Away" iar asta i-a schimbat cursul vieții.

A câștigat numeroase inimi atunci

când a jucat în filmul "Monte Carlo", unde a interpretat rolul lui Riley, un tânăr de care Megan (personajul lui Leighton Meester) se îndrăgostește după o scurtă vizită în Paris.

În 2014 a jucat rolul lui Dawson Cole, în adaptarea romanului lui Nicholas Sparks "Cel mai de preț cadou". Este model pentru Ralph Lauren, participând la numeroase campanii, ceea ce i-a adus un rol în mini-seria "Mici focuri pretutindeni", alături de actrița Reese Witherspoon.

Pe data de 28 octombrie 2020, compania Netflix va lansa filmul "Holiday", un nou film care îl va face mai remarcat pe Bracey. Producția filmului a început în martie 2019 iar în luna mai a aceluiași an, producătorii au anunțat că personajul principal masculin va fi jucat de actorul australian în vârstă de 31 de ani.

